УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 pokib
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5837

РІК LXXVI. Ч. 139. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СВОБОДА, СУБОТА, 26-го ЛИПНЯ 1969 No. 139. VOL. LXXVI.

АМЕРИКА й УВЕСЬ СВІТ ЗУСТРІЛИ З РАДІСНИМ ЗАХОПЛЕННЯМ ЩАСЛИВИЙ ПОВОРОТ ПЕРЕМОЖЦІВ МІСЯЦЯ НА ЗЕМЛЮ

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 25 липня 1969

В АМЕРИЦІ

ПРОЄКТ „СЕЙФҐАРДУ" ПЕРЕЙШОВ на пленум Сенату. У середу 23 липня розпочались на пленумі Сенату дебати над внеском Уряду щодо встановлення системи протиракетної оборони, відомої під скороченою назвою „АБМ" (Ей-Бі-Ем), або „Сейфґард" (самоохорона). Сенатори Джан Шерман Купер, республіканець з Кентакі, і Філіп Гарт, демократ з Мішиґену, ведуть опозицію: вони не противляться призначенню на ту ціль на біжучий рік 759 мільйонів дол., але зголосили поправку, щоб ту суму використовувати тільки на досліди й продукцію, а не на влаштування протиракетної оборони. Уряд противиться тій поправці, яка в практиці віддалила б реалізування оборонної протиракетної системи на 2 роки.

ДОРІЖНЯ В АМЕРИЦІ ЗРОСЛА в першій половині цього року до 3.2 відс. Найбільше подорожчало м'ясо. Коли цінник харчових продуктів визначено в рр. 1957-1959 на 100 дол., то тепер, липень 1969 р. той цінник зріс до 127.60 дол. Від червня минулого року ціни на всі предмети першої потреби включно з харчами зросли пересічно на 5.5 відс. Зріст цін становить головну причину зросту платень ,а спіраля цін і платень є найбільшою загрозою інфляції.

ШЕФ ПОЛІЦІЇ В ЕДҐАРТАВНІ, МЕСС., ПРИЗНАВ, що його поліційна станиця „бомбардована" телефонами й депешами від людей, які закидають, що „нема справедливости, тому, що це Кеннеді". Шеф тамошньої поліції Домінік Арена заперечує тим закидам. Первісне слідство в справі трагічного автомобільного випадку, коли-то вночі з минулої суботи на неділю згинула 29-річна Мері Джо Копечне, коли авто, кероване сенатором Едвардом Кеннеді впало в озеро, не виявило більшої провини збоку названого сенатора, як залишення місця випадку, — твердить поліція. Кеннеді зголосив той випадок до поліції в 9 годин після катастрофи. На 4-ий день після тієї катастрофи тимчасово припинено важність дозволу на їзду автом сенаторові Кеннеді. Ведеться слідство, чи він не був підпитий, але поліція і газети стверджують, що тепер неможливо перевірити це. З уваги на особу сенатора Едварда Кеннеді, потенціяльного на президента ЗСА, справа набрала великого розголосу.

Д-Р ДЖАН МАЄР СТАВ ДИРЕКТОРОМ першої „Конференції Білого Дому про харчі". Він заявив, що учасниками тієї Конференції будуть в першу чергу репрезентанти консументів і бідних. Д-р Джан Маєр виявив, що президент Ніксон запевнив його, що Уряд ставиться до Конференції, не як до якогось дослідного центру, а як до установи, яка має пред'явити конкретний плян допомоги харчами всім, що її потребують, і що Уряд такий плян підтримає окремим законом .

У СВІТІ

ВОЄННЕ ЗАТИШШЯ У В'ЄТНАМІ ТРИВАТИМЕ ще кілька тижнів — твердять американські керівні військовики, покликаючись на звідомлення від розвідників. Таким чином вони змінили свою попередню оцінку ситуації у В'єтнамській війні, коли-то сподівалися, що комуністи в липні ц. р. розпічнуть нову офенсиву. Та офенсива — твердять фахівці — розпічнеться не швидше вересня: покищо нема масового зосереджування комуністичних військ. Проте треба рахуватися з „нормальним" обстрілюванням американських військових станиць і одвертих міст комуністичними ракетами.

ІЗРАЇЛЬ ВЕДЕ ПРОТИ ЄГИПТУ й інших арабських країн психологічну війну — твердив єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер у своїй великій промові в минулу середу на конгресі його політичної партії, Арабської Соціялістичної Унії, який відбувається в авдиторії університету в Каїро. Та психологічна війна — казав Нассер — має на цілі защепити арабам почуття страху й безнадійности, щоб примусити їх до поступок супроти Ізраїлю. Нассер запевняв, що Єгипет не признає Ізраїлеві найменших територіяльних поступок і таврував Америку, що вона підтримує Ізраїль в тих — неприйнятливих для арабів — вимогах.

ДО ІЗРАЇЛЮ ПРИЇЗДЯТЬ численні туристи без уваги на акти арабського терору й саботажу — твердить ізраїльське окреме міністерство для справ туристики. В перших двох тижнях липня цього року було на два відсотки більше туристів, як в тому самому часі минулого року. Ізраїль сподівається, що в цьому році прибудуть 430.000 до 450.000 осіб. Туристам заборонено їхати на колишні арабські місця окуповані тепер ізраїльцями — в деякі такі пункти відбуваються збірні прогулянки під сильною військово-поліційною охороною.

В АТЕНАХ ЗАСУДЖЕНО на смерть двох німців, які три місяці тому пограбували й убили шістьох греків. Герман Дуфт і Ганс Вільгельм Басснеавер признали́ся до вини. У 5-ох грабіжницьких нападах вони разом пограбували свої жертви тільки на 1.200 дол. Вони працювали в Греції, як механіки.

СОВЄТИ НЕ ВИРЕКЛИСЬ пляну змонтувати азійський колективний пакт безпеки. „Ізвєстія" принесли в цій справі статтю Владиміра Кудрявцева. Совєти — кажеться в тій статті — як не тільки европейська, але й азійська держава, заінтересовані в мирі на азійському суходолі. Кожна азійська держава могла б належати до того бльоку — твердить названий автор. Але існують дуже мізерні шанси, що Москві вдасться зліпити такий колективний пакт безпеки, бо ані азійські держави, призні супроти Америки, ані невтральні — не хочуть туди належати й допомогти цим Москві поглибити свої впливи в Азії. Комуністичний Китай рішуче проти такого проєкту.

ПІСЛЯ ОВАЦІЙНОГО ПРИВІТАННЯ НА КОРАБЛІ „ГОРНЕТ" Й РОЗМОВИ З ПРЕЗ. НІКСОНОМ, ІЗОЛЬОВАНИХ АСТРОНАВТІВ ПЕРЕВЕЗЕНО ДО ГЮСТОНУ, ДЕ ВОНИ ПЕРЕБУВАТИМУТЬ 18 ДНІВ У КАРАНТЕНІ

Як уже інформовано в частині накладу вчорашнього — 138-го числа „Свободи" — в четвер дня 24 липня ц.р., на Тихому океані, 250 миль на південь від островів Джанстон і 950 миль на південний захід від Гонолюлю і всього одинадцять миль від місця, де на астронавтів чекав літаконосець „Горнет", відбулося успішне і щасливе причалення космічного корабля „Аполло 11". „Приземлилися" астронавти на водах Тихого океану точно у визначеному заздалегідь часі — починаючи від години 12:49 по полудні літнього часу. Астронавтам допомогла видобутися з їхньої кабіни допоміжна команда „фроґменів" і їх переодягнених вже в спеціяльні ізоляційні одяги перевезено гелікоптерами на літаконосець „Горнет", де на них чекав президент Ніксон із своїм почотом, в тому числі із своїм дорадником для справ астронавтики астронавтом Борманом. На кораблі астронавтів зараз же переведено до спеціяльно збудованого воза — „трейлера", в якому їх перевезуть до лябораторії космічного центру у Гюстоні, де протягом 18 днів, до 11 серпня 1969 року, буде відбуватися докладна перевірка їхнього фізичного стану для встановлення впливів і наслідків восьмиденної подорожі астронавтів космічними просторами і їхнього перебування на Місяці. Перша попередня перевірка ще на кораблі встановила, що вернулися астронавти в повному здоров'ї.

Щасливе повернення переможців Місяця — астронавтів із залоги „Аполло 11" — Ніла Армстронґа, Едвіна Алдріна та Майкела Коллінса — було зустрінуте в З'єднаних Стейтах Америки і в усьому світі з радісним захопленням і подивом для технологічної справности, з якою був переведений увесь лет „Аполло 11" і для мужности й витривалости його залоги. По містах і навіть селах ЗСА повідомлення про щасливий поворот астронавтів супроводилося биттям дзвонів у церквах, вдячними молитвами, оваційними вигуками й запалюванням світляних ракет, як також питтям шампанського за здоров'я астронавтів. По всіх домах, підприємствах, бюрах тисячі людей спостерігали на телевізійних екранах усі моменти незвичайної події, переживаючи радість астронавтів і їхніх родин з приводу щасливого завершення історичного лету „Аполло-11".

Широкий відгомін і захоплення викликало успішне завершення історичної місії „Аполло 11" також і в Совєтському Союзі. Совєтські громадяни мали вперше змогу оглядати головні моменти лету і причалення астронавтів на Землю на телевізійних екранах. Голова Верховного Совєту СССР Микола Підгорний переслав президентові Ніксонові ґратуляційну телеграму з окремими побажаннями для „сміливих космічних пілотів".

О год. 2:55 по полудні, дві години після того, як астронавти причалили на води Тихого океану, і після того, як лікарі ствердили, що вони в доброму фізичному стані, астронавти — Армстронґ, Алдрін та Коллінс провели із свого ізоляційного „трейлера", виглядаючи у вікно, розмову з президентом Ніксоном. Називаючи тиждень лету астронавтів „найбільшим тижнем в історії світу з часу його створення", президент Ніксон ствердив, що своїм подвигом астронавти із залоги „Аполло 11" збільшили засяг відомого людям світу й у висліді свого успіху об'єднали тісніше все людство. Водночас із цим Президент сповістив астронавтів про численні привітання, що їх уряд ЗСА одержав від голів й урядів понад сто держав світу, які репрезентують понад два більйони людей, і водночас передав їм привітання від їхніх щасливих дружин і дітей, із якими він розмовляв телефонічно напередодні свого виїзду із ЗСА. Відбував свою розмову з астронавтами президент Ніксон разом з астронавтом Френком Борманом, командантом залоги космічного корабля „Аполло 8".

Вже 14 листопада 1969 року почнеться лет Аполло 12 із двома виходами астронавтів на Місяць

Гюстон. — Всього кілька мінут після того, як одержано повідомлення про успішне „приземлення" астронавтів із залоги „Аполло 11", керівництво аеронавтики та космічних дослідів ЗСА проголосило програму найближчого лету на Місяць, що буде проведений з допомогою космічного корабля „Аполло 12". Відбудеться цей лет, починаючи від 14 листопада ц.р. Включуватиме його програма два виходи астронавтів на Місяць. До складу залоги „Аполло 12" призначені астронавти Чарльз Конрад, джун. та Ален Л. Бін, обидва командори із морської фльоти ЗСА, та командор Ричард Ф. Гордон, мол. що буде пілотом командної кабіни. Висадяться на Місяці і будуть ходити двічі по ньому два перші астронавти Конрад і Бін. Проголошено повідомлення про програму лету „Аполло 12" під час пресової конференції у Гюстоні в четвер 24 липня ц.р. по полудні.

Ніксон промовлятиме до народу 8 серпня про закордонні і внутрішні справи

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон вернеться з теперішніх своїх відвідин до сімох держав 3 серпня і зараз же другого дня прийме західньо - німецького канцлера Курта Ґеорґа Кізінґера, який свої відвідини у ЗСА мусів дещо відкласти власне з уваги на ту подорож Ніксона. 8 серпня Президент виступить з великою радіо-телевізійною промовою до народу, в якій вперше займе конкретне становище до різних внутрішньо - американських проблем, що їх тільки поверхово заторкнув у своїй інавґураційній промові 20 січня ц. р. Водночас Президент заповів переслання Конґресові трьох заяв в справах суспільної опіки, поділу податкових впливів між федеральний скарб і стейти та в справі вишколювання робочих сил.

Ізраїль і Єгипет перевели знову 8-годинний бій

Каїро. — У четвер 24-го липня переведено знову 8-годинну битву вздовж Суезького каналу з участю артилерії і летунства. Ізраїль проголосив, що він збив 7 єгипетських літаків, — 6 типу „МІҐ" і один типу „Сухой". Єгипет признався тільки до втрати одного літака типу „Сухой" та з свого боку твердить, що збив сім ізраїльських літаків, що Ізраїль негайно рішуче заперечив. За ізраїльським комунікатом — ізраїльські літаки знищили різні єгипетські військові станиці, одну ракетну базу й позиції протилетунської артилерії. Єгипет це заперечив. Єгипетський президент Гамаль Абден Нассер вживає тепер заходів для скликання панарабської конференції „на вершинах". Коментатори вважають плян такої конференції за психологічну і політичну підготову до війни проти Ізраїлю. Ізраїльський міністер військових справ ген. Моше Даян перестеріг своїх земляків, що треба рахуватися з можливістю, що єгипетські літаки збомбардують столицю Ізраїлю Тель Авів. Проте — за твердженням західньої преси — ані американські ані совєтські керівні кола не передбачають вибуху ізраїльсько - арабської війни в найближчих тижнях і не оцінюють ситуації на Близькому Сході так трагічно, як вона виглядає у світлі промов тамошніх лідерів та щоденної стрілянини вздовж Суезького каналу.

З КІНЦЕМ НАСТУПНОГО ТИЖНЯ В ДАУФИНІ В МАНІТОБІ ВІДБУДЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ І ДЕНЬ УНС

Хатина українського поселенця, в якій о. Нестор Дмитрів, тодішній редактор „Свободи" відправив 12-го квітня 1897 року першу українську Службу Божу на канадійській землі.

Вінніпеґ, Канада. — Вся українськомовна, як і багато англомовних газет Канади широко інформують про Український Національний Фестиваль Канади, який має відбутися з кінцем наступного тижня, 1, 2, 3-го серпня в містечку Дауфин в Манітобі та який включатиме День Українського Народного Союзу для відзначення 75-річчя цієї установи, що відіграла вітальну ролю в поселенні і організації українців у Канаді, продовжуючи її й сьогодні. Саме в цьому Дауфині, в якому вже від кількох років відбуваються ці фестивалі, що перетворились в українську, всеканадійську імпрезу, 72 роки тому, точно 12-го квітня 1897-го року, тодішній редактор „Свободи" о. Нестор Дмитрів відправив першу на канадійській землі Службу Божу в українському обряді. Його вислала тоді до Канади конвенція Українського Народного Союзу для перевірки можливостей і обставин українського поселення в тій країні, що о. Дмитрів і широко описав вже того самого року в „Свободі" в статтях „Канадійська Русь". Хатина одного з українських поселенців, у якій відправлено першу українську Службу Божу, збереглася там і досі та становить одну з канадійських національних пам'яток. Головною атракцією в багатій програмі цьогорічного Українського Національного Фестивалю в Дауфині будуть виступи запрошених з Англії „Кубанських Козаків", які здобули собі світовий розголос своїми виступами та мистецьким виведенням українських національних танків на світових сценах і в телевізії. В програмі беруть участь інші танцювальні та хорові ансамблі.

День УНСоюзу

День Українського Народного Союзу в рямках цього Українського Національного Фестивалю Канади відбудуться в неділю, 3-го серпня. О год. 10-ій перед полуднем того дня ВПреосвященніший Кир Максим у співслуженні духовенства відправить Архиєрейську Святу Літургію біля Хреста Свободи у Велі Ривер, у віддаленні приблизно 16 миль від Дауфину. О год. 12-ій вполудне Преосв. Владика Борис — як не перешкодять інші обов'язки того дня — відправить там же молебінь. О год. 1-ій по полудні матимуть відправу Впреп. Пастор І. Р. Ковалевич з Українського Євангельського Об'єднання і ВПреп. Пастор Петро Кіндрат з Українського Баптистського Об'єднання.

По полудні, о год. 3:30 відбудеться мистецька програма Дня на Фестивальній

(Закінчення на стор. 3-ій)

Громадянин СССР домагається створення окремого міністерства оборони УССР, існування рівноправних партій, ліквідації КҐБ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — У поширюваному на Україні „Відкритому листі" до членів рад депутатів трудящих в УССР совєтський громадянин — українець Антон Коваль виступає з конкретними пропозиціями проведення основних змін в сучасному державно-правному положенні українського народу, в першу чергу здійснення права про державну суверенність УССР, зокрема створення міністерства оборони УССР, якому „були б підпорядковані військові з'єднання збройних сил СССР, що формуються з населення України", як також права на існування різних рівноправних партій. В дальшому, у своєму листі, що датований квітнем 1969 року, А. Коваль ставить низку пропозицій, що стосуються різних ділянок економічного, державного і громадського життя. В ділянці економіки він вимагає збільшити виробництво товарів першої потреби, розбудовуючи для цього легку промисловість, підвищити заробітну платню робітників, колгоспників, як також погано оплачуваної частини інтеліґенції, дати право селянам свобідно виходити з колгоспів й орендувати землю. В ділянці державно-правній А. Коваль вимагає, крім створення окремого міністерства оборони, припинити концентрування головних міністерств у Москві, передати фактичне керівництво державного і господарського життя урядові УССР, зліквідувати Комітет Державної Безпеки (КҐБ) й обмежити владу міліції, створити окремий конституційний суд, що вирішував би питання згідности видаваних урядом законів з конституцією, приймав би скарги громадян на порушення їхніх громадських прав і вкінці підготовити проєкт нової конституції СССР й УССР і подати їх на загальне обговорення і референдум. В ділянці політичних прав автор „Відкритого листа" вимагає ще звільнення всіх політичних в'язнів, засуджених за свої переконання, ліквідації цензури, права належати до різних партій тощо. В галузі культури вимоги А. Коваля йдуть по лінії українізування всього шкільництва УССР, привернення в силу всіх постанов про українізацію державного і громадського життя, обов'язуючих у двадцятих роках, припинення дискримінації української культурної спадщини, видавання заборонених ще й досі літературних й історичних творів. Закінчує свого листа А. Коваль вимогою надати всі права національних меншостей мільйонам українців, які живуть в РСФСР та в інших совєтських республіках, забезпечуючи водночас всі права національних меншостей у самій Україні, в тому поляків, жидів, греків, угорців та ін.

Повний текст „Відкритого листа" А. Коваля буде опублікований найближчим часом у журналі „Сучасність".

Лише в трьох селах повінь знищила 425 будинків

Із західньої частини України, особливо з Івано-Франківщини та з Гуцульщини, продовжують надходити за кордон листи про страшні спустошення, що їх завдала не попереджена вчасно совєтською службою погоди повінь з 8-9 червня та з 15-16 червня 1969 р. У листах сказано, що вода позмивала присадибні ділянки, які становлять в цей час головне джерело харчів для колгоспників. Тижневик „Народна Воля" із Скрентону опублікував 17 липня переповідь Т. К. змісту трьох листів із Покуття в Зах. Україні: „В день 8-го червня ц. р., пишуть в одному листі з покутського села, покотилася страшна повінь з гір Карпат і затопила раптом пів села Княжа, знищила ввесь урожай по городах. В хатах була вода на один метер високо. Всі старі хати розвалились, як домики з карт, паркани і огорожі понищено. Повінь навістила також і сусідні села Княжа. Людей рятували, як могли. Вода все забирала з собою, що було їй на дорозі. Дехто рятувався на стрихах (горищах) у хатах, якщо хату не розвалило. Забрати їх не можна було, бо не було можна дібратись до них, ні трактором, ні автомашиною. Вода була така бистра, що всі запори пірвала. Поїзди не їхали пару днів, ввесь рух був спинений. Це була страшна стихія. Найбільше бушували ріки Прут, Черемош і Дністер. Військо рятувало людей, худобу і продукти. В мене не було так страшно, але потерпіла моя садиба, пише брат до брата у Канаді. Всі хати, речі і будівлі були у воді. Такого страхіття ніхто не пам'ятає. Багато страшніша була повінь, як це було в 1927 році.

Вдругім листі пишуть, що коло Коломиї п'ять сіл дуже потерпіло і багато людей потопились. Військо і цивільні працювали день і ніч, щоб врятувати людей, поживу і худобу... В третьому листі пишуть, що цілий травень був посушний і все висихало, а в червні випали дощі і повінь зруйнувала все, що ще було осталось. Вся бараболя, цибуля стоять у воді. Вода принесла велику шкоду колгоспові. Наші села: Карлів, Княже і Видинів нараховують 425 хат цілком знищених. Треба перекладати всі ці хати комплектно... Це горе перевершило всі наші дотеперішні горя. Такого страхіття ще не було в наших околицях".

Совєтська преса далі промовчує наслідки повені, не повідомляє і про заходи „держави" для боротьби з наслідками того лихоліття.

ДО ПОБАЧЕННЯ ЗА ТИЖДЕНЬ

Як уже інформовано, в тижні від 28-го липня до 2-го серпня „Свобода" не появлятиметься з уваги на вакаційні відпустки працівників та необхідність деякого ремонту приміщень і машин. Чергове число „Свободи" друкуватиметься в понеділок, 4-го серпня.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3. 1917 — authorized July 31. 1918.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City. N.J. 07303

Нова доба

Епопея „Аполло 11" завершились тріюмфальним поворотом трьох героїв космосу до їхньої батьківщини на Землі, до їхніх родин, які впродовж останніх десяти днів виявили ту саму подивугідну мужність, рівновагу духа та віру в перемогу, як їхні чоловіки й батьки десь-там у недосяжних просторах всесвіту. Але вірніше кажучи, закінчилась тільки одна частина величної епопеї здобування людиною космосу, здобування людиною всього плянетарного світу. Продовженням тієї геройської місії Армстронґа, Алдріна і Коллінса буде досліджения привезених ними безцінних скарбів — першого вантажу з поверхні Місяця та нові виправи не тільки на Місяць, але й на інші плянети. Ще заки „Аполло 11" вирушив у виправу на Місяць, віце-президент Еґню згадав про можливість виправи на Марс перед закінченням нашого тисячоріччя.

Успішну першу виправу людини на іншу плянету довершили американські астронавти, американські вчені, американські машини. Але до цієї виправи — як це слушно згадує „Ню Йорк Таймс" у своєму редакційному коментарі на цю тему 25-го липня — причинились у відповідній мірі уми і руки багатьох націй світу впродовж багатьох десятиріч. Ми, українці Америки, можемо подвійно гордитись, бо — як це стверджено і в американській пресі — своєрідним „батьком" теперішнього американського способу відвідин на іншій плянеті був український вчений Юрій Кондратюк, який 40 років тому видвигнув теорію „люнарного рандеву". А втім, як твердить цитований „Ню Йорк Таймс", і сама Америка це мозаїка людей майже всіх національних походжень світу і їх усіх, разом з народами їхнього походження, репрезентує залишений на поверхні Місяця зоряний американський прапор. Про це говорить і залишена табличка з написом, що в тому місці вперше вступила на поверхню Місяця стопа людини з плянети Земля та що ті, які там вперше вступили, прийшли в мирі для всього людства. Американці зробили і продовжують усе під знаком того, що сказав Ніл Армстронґ вступивши на поверхню Місяця: „один малий крок для людини — велитенський скок для людства".

З успішним завершенням місії „Аполло 11" людство вступило в нову добу в найповнішому значенні того слова. Маймо надію, що ця доба, доба космосу для людини на Землі, буде така тріюмфальна, якою була ця місія, і така радісна, яким було привітання астронавтів після їх щасливого повороту з Місяця на Землю.

Червоне блюзнірство

За повідомленням київської „Культури і Життя" з 17-го липня, „Надзбручанський етнографічний ансамбль" на Тернопільщині вже тепер підготовляє „різні мелодійні співанки". Як зразок, наведено „українську колядку" під наг. „Нова радість стала, яка не бувала", — „На Вкраїні зірка жовтня ясно засіяла" . . .

Газета „Молодь України" з 9 липня надрукувала заклик „Дівчата — на трактор!" Говорячи нібито від імени дівчат Полтавської області, газета закликає „дівчат — випускників шкіл: обирайте почесну професію сільського механізатора! Партія чекає від нас трудових перемог"! . . . і т. п. Так мала б думати й писати полтавська молодь: не пробивати собі шлях до вищої освіти, не займати наукові установи, лябораторії, декторії, а . . . йти на трактор.

Ще більш по-блюзнірському звучить заява московських „Известий" з 10 липня: „Пропозиція України". Ню Йорк, ТАСС. — Постійне представництво УССР при ОН передало генеральному секретарю У Тантові пропозицію про відзначення 10-річчя проголошення Декларації про надання незалежности колоніяльним країнам і народам". Московська урядово-імперська газета інформує, що „на думку Української ССР, ОН повинна вжити негайно міжнародних заходів на підтримку всіх поневолених народів".

Зрозуміла річ, така „урядова заява" московського найманця при ОН від імені України, зроблена на початку місяця липня, це не що інше, як московський протизахід на щорічне проголошення Урядом ЗСА Тижня Поневолених Націй, який цього року був відзначений у нашій країні якнайбільш масово. До 10-річчя проголошення Тижня Поневолених Націй, коли представники поневолених в СССР і в інших країнах народів демонстрували на вулицях вільної Америки та молились у церквах за звільнення тих народів, — Москва вибрала саме „постійне представництво УССР" при ОН, щоб воно домагалось ліквідації колоніялізму! . .

Важко придумати більше блюзнірство, але самої констатації не вистачає, На заходи ворога вільного світу мусять приходити наші, ще більш активніші, протизаходи.

Степан Женецький

„ФУТБОЛЬНА" ВІЙНА В ЦЕНТРАЛЬНІЙ АМЕРИЦІ

З історії знаємо, що бували війни: релігійні, хрестоносні, загарбницькі, визвольні, імперіялістичні, „холодні" та безліч всіляких інших. А оце тепер між двома центрально-американськими державами, Ель Сальвадором і Гондурасом, „вибухла" ще „футбольна" війна. Назва цієї найновішої війни пішла від того, що вона почалася через футбольні змагання між цими двома країнами.

Спортові ігри вже не раз доводили до великих міжнародних політичних ускладнень. Згадати б хоча ті політичні трудноці, що їх має Південна Африка, якої не хочуть допустити до міжнародних Олімпійських ігрищ з уваги на расову політику її уряду супроти більшости чорного населення. Голосною також була справа чехо-словацької гокейової дружини, яка своєю перемогою над совєтськими гокеїстами у Швеції була спричинила великі проти-московські демонстрації в Празі. Під час тих демонстрацій чеські патріоти були здемолювали будинок совєтського летунства та інші приміщення совєтської окупаційної влади. Ці демонстрації так були розсердили Москву, що вона грозила поновно післати свої танки до Праги та всіх більших міст Чехо-Словаччини, з яких щойно були вийшли окупаційні дивізії. Проте, „рекорд" таки побили центрально-американські держави Ель Сальвадор і Гондурас, які спривода футбольних змагань за світову чашу, почали справжню війну.

Історія цієї дивовижної „футбольної" війни, представляється, як подає світова преса, так: в розграх за світову чашу, футбольна дружина Ель Сальвадору прибула до столиці Гондурасу, Теґуціґальпа, і там змагання програла. Тоді, згідно з приписами, футбольна дружина Гондурасу прибула на змагання до столиці Ель Сальвадору, Сан Сальвадору. В цих других змаганнях рішалася не тільки чаша, але й національна честь обох народів. Сальвадорці постановили „пімститися" за першу прогру і хотіли за всяку ціну виграти другі змагання. В тій цілі, як подають газети, вони відповідно „потрактували" прибувшу футбольну дружину Гондурасу: перед готелем, де вона ночувала, цілу ніч били в бубни, тарахкали різними причандалами, трубіли в різні інструменти тощо. Ця „котяча" музика була влаштована на те, щоб не дати гондураським футболістам виспатися, аби сальвадорці могли з невиспаними противниками виграти змагання. Гондурасці таки й справді програли другі змагання. Та вони запротестували проти неспортового потрактування їх у Сан Сальвадорі і футбольні спортові власті призначили треті змагання, тим разом на невтральному грищі, в Мехіко. Ці треті й рішаючі змагання знову виграли сальвадорці, і як вислід . . . почалася між тими центрально-американськими державами „футбольна" війна . . .

Підложжя тіє війни, до безпосереднього вибуху якої причинилися футбольні змагання за світову чашу, находиться в давньому спорі за пограничні терени, які не є докладно визначені, та в питанні сальвадорських переселенців в Гондурасі.

Ель Сальвадор — це одна з найменших центрально-американських держав, має тільки 8.260 квадратових миль території, на якій живе 3 мільйони населення. Гондурас має територію величини 43.277 квадратових миль, а населення 2.5 мільйона. Раніше, із перенаселеного Ель Сальвадору багато сальвадорців переселилися, одні леґально, інші нелеґально, на прикордонні терени Гондурасу.

Вже під час двох перших футбольних змагань були почалися неспокої в містах Гондурасу ,але спалахнули вони головним чином після прогри гондурасців. Тоді гондурасці почали мститися за прогру своїх футболістів на сальвадорських поселенцях і стали їх виганяти зі своєї країни.

Правда, газети повідомляють, що ворожі виступи гондурасців проти сальвадорських поселенців почалися вже раніше. Ще 20-го червня ц. р. почалася втеча сальвадорців з Гондурасу, де тамошнє населення стало руйнувати їхні доми, грабувати майно, побивати та насилу виганяти з краю. До 9-го липня з Гондурасу втекло около 15 тисяч сальвадорців, багато з них важко потурбованих, які заповнили всі табори і шпиталі, що їх Червоний Хрест спішно побудував у прикордонній полосі Ель Сальвадору. Друга група сальвадорських втікачів подалася до Північної Нікараґуї, яка погодилася приняти їх на свою територію. В Гондурасі залишилося ще приблизно 285 тисяч сальвадорських поселенців.

Уряд Гондурасу обвинувачтив офіційно Ель Сальвадор у збройному нападі на Гондурас. У цьому обвинуваченні говориться, що Ель Сальвадор виконав „пляновий" і „зрадливий" напад, подібний до нападу японців на Перл Гарбор в 1941 році.

Уряд Ель Сальвадору зі свого боку запротестував проти переслідування своїх земляків та оскаржив гондурасців, що вони допускаються народовбивства сальвадорських поселенців.

Справжня „ф у т больна" війна почалася 15-го липня, коли летунство Ель Сальвадору збомбило столицю Гондурасу Теґуціґальпа й 8 інших міст та деякі мости, а наземні війська перейшли границю і стали займати територію Гондурасу.

Хоч ця „футбольна" війна сама по собі не є ні грізною, ні великою, бо жадна з тих маленьких держав не розпоряджає такою мілітарною силою ,щоб вести довгу війну, то все ж існує небезпека, що вона може втягнути в конфлікт сусідні середні, а навіть південні американські держави.

Щоб погасити цю війну, Організації Американських Держав (ОАС) визначили 7-членну комісію, щоб полагодити цей конфлікт та привернути мир. В склад комісії ввійшли закордонні міністри Арґентини, Коста Ріки, Ґватемалі, Еквадору, Нікараґви і Домініканської Республіки. До неї ввійшов також Джан Форд, що є амбасадором ЗСА до ОАС. Ця комісія їздить тепер від столиці Ель Сальвадору до столиці Гондурасу, одобрухує розсварені сторони та намагається згасити цю „футбольну" війну.

Американські газети пишуть, що в цій „футбольній" війні Вашингтон найшовся в дуже незручному становищі, а це тому, що армії і летунство обох воюючих держав одержують матеріяльну і технічну допомогу з ЗСА. З Пентаґону одначе повідомляють, що допомога та продаж зброї воюючих сторін є контрольовані і вдержані на такому рівні, що не дозволить ні одній з тих держав провадити довгу війну.

Пентаґон також вияснює, що повітряні налети, що мали місце, не мають значення та що їх правдоподібно виконано старими літаками з 2-гої світової війни. Налет на столицю Гондурасу сальвадорці виконали одним транспортовим літаком. Ні одна з воюючих сторін не має бомбовиків, які могли б бомбити міста своїх противників. Ель Сальвадор має лиш пару боєвих літаків типу „Корсар", а Гондурас пару боєвих літаків типу „Мустанґ". Оце й уся повітряна „потуга" тих держав.

Тому можна надіятися, що ця „футбольна" війна скоро скінчиться та перейде до історії, як один з багатьох її епізодів.

ЧЕРВОНА ДІЯЛЕКТИКА

Населення СССР різних „республік" засипає листами - скаргами установи, обурюючись за нерозгляд тих скарг, або невчасне їх полагодження, що таке стається. Тому в Москві винесено новий „указ". „Радянська Україна" з 9 липня інформувала про наслідки, з чого виходить, що справа нібито покращилась, але справа погана: „Більшість листів почала розглядатися в установлені строки, на свої звернення громадяни, я к правило, дістають відповіді по суті, дещо зменшилась кількість повторних звернень громадян. Особистий прийом громадян почав проводитися систематичніше й організованіше. Поряд з цим було відзначено ряд хиб у роботі міністерств по розгляду пропозицій, заяв і скарг громадян, у зв'язку з чим комісії прийняли нові рекомендації."

Мґр. Ярослав Линтей

АРХИПЕНКО В ЮТИЦІ

Славний музей Мансон-Вілліямс-Практор Інститут в Ютиці, Н. Й., що знаходиться напроти української католицької авдиторії і посілостей під нову церкву, закупив останню статую „Король Соломон" нашого славного вже покійного різьбаря Олександра Архипенка, за допомогою Дональда Г. Каршана, президента музею графічного мистецтва в Ню Йорку і куратора-охоронця Архипенкової мистецької колекції-спадщини. „Король Соломон" був виритий спочатку в гіпсі, а потім у студії різьбаря в Ню Йорку був відлитий в бронзі величиною двадцять шість і одна четверта інча. Музей щойно поставив на п'єдесталі цю статую біля Музею Мистецтва і вона прикрашує музейний гайок. Ця скульптура мала стати моделем статуї висоти 60 стіп, що мала пишатись у новому музеї в Міляні, Італія, але смерть мистця не дозволила довершити цього задуманого діла. Вдова різьбаря, пані Францес Архипенко, сподіється, що це можна буде довершити тут, в Америці.

Насувається питання: чому саме остання статуя нашого різьбаря знаходиться в Ютиці? Відповідь не буде складна, коли взяти під увагу, що МУП Інститут є одним із наймодерніших і передових музеїв в Америці. Недавно, після закінчення його будівлі, про нього заговорив увесь мистецький світ. Також праці Архипенка ютичанам добре знані. Їх виставляли тут багато разів. Передостання його виставка відбувалась тут 1963 р., за життя скульптура, в арсеналі 69-го полку під протекторатом саме МУП Інституту і була дуже успішною, а остання і тільки одинока виставка в нюйоркському стейті відбулась на початку цього року таки в Інституті. Це була частинна колекція пані Архипенко, зорганізована Каліфорнійським Університетом в Лос Анджелесі із допомогою її мистецької галерії, у якій брали участь такі славні музеї як: Мистецький Музей в Синсінаті, Колорадо Спрінґс, Кружок Мистецтв, Даллес Музей Мистецтв, Галерія Мистецтв в Сан Дієґо, Мансон-Вілліямс-Практор Інститут в Ютиці, Національна Збірка Мистецтв Смитсонського Інституту в Вашинґтоні, Фінікс Музей Мистецтва, Мистецький Кружок Вокера в Мінеаполісі, Вашинґтонський Університет в Ст. Луїс і Музей Сучасного Мистецтва в Чикаґо.

У Ютицькому Музеї було виставлено 67 скульптур і вони становили тільки одну шосту частину Архипенкових знаних праць, плюс 29 малюнків і 22 ґравюр. Ця вистава притягнула, за офіційними даними музею, понад десять тисяч любителів мистецтва, цебто одну десяту частину жителів міста.

Багато відвідувачів виставки закупили на доброму папері, гарно приготовану книжку-каталоґ, у якій була поміщена передмова критика мистецтва, пані Катерини Куг, де вона зазначила, що „від початку до кінця Архипенко залишився українцем, людиною, що здається була ближче близькому сходові, чим заходові", бо золоті прикраси-орнаменти і лінійна краса Візантії завжди виявляється у його працях. Дещо про збірку написала пані Архипенко, про Олександра Архипенка, його життя і творчість написав Фредерик С. Вайт, згадуючи, що різьбар родився в Києві, Україна, а про малюнки і ґравюри написав опікун праць скульптора, Дональд Г. Каршан.

О. Архипенко не забував ані про своє українське походження, ані про українську культуру. З української тематики нам відомі його різьби Володимира Великого, Івана Франка і чотири різьби Тараса Шевченка. Остання із них знаходиться на Союзівці. 25-го лютого 1964 року перестало битись Архипенкове серце.

У збірнику Українського Народного Союзу за 1961 р. на стор. 130 у статті під наголовком: „Чому я виготовив погруддя "Тараса Шевченка", Архипенко писав:

„. . . Це тому, що я вірю, що відображення великих національних геніїв може викликати ідеї та почування, які можуть зберегти національне сумління. Ми свідомі цьому, що дух народу спирається на двох стовпах, одним з яких є політика, а другим культура. Вони не можуть існувати окремо і вони мусять йти і розвиватися впарі ,бо один з них піддержує другий і разом вони становлять національну єдність. В цій єдності кожну національну особу порівняти можна з каменем у великій будові.

Щоб бути інтерґральною частиною країни, необхідна культурна свідомість. А говорячи про культуру, як національну силу, нам треба необхідно признати, що наші національні генії, як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Микола Лисенко та інші, консолідували нашу українську культуру при допомозі своїх творів, які віддають справжній дух і душу українського народу. Своїми творчими умами та своїм ділом вони увіковічнили все те, чим є Україна і що кожний українець повинен носити в своїй душі і своїм серці.

Ми знаємо, що українські генії створили. Але ми теж повинні бачити їхні шляхетні обличчя, що віддзеркалюють їхні творчі думки та їхній дух. Це заохотить нас шанувати їх, а вшановуючи їх, ми самі відчуватимемо зріст нашого національного сумління та нашої національної свідомості. Обов'язком кожного українця мусить бути підтримування того сумління . . ."

Ось такі глибокі думки, крім своїх праць, залишив для нас Архипенко.

З НАШИХ БУДНІВ

ВЕЧІРНЬОЮ ПОРОЮ

Сталий резидент Союзівки, мій добрий приятель, п. Степан Дембіцький, завжди не без почуття гордости згадує, що він прибув до цієї країни того самого дня і на тому самому кораблі, що й преславний італійський тенор, Енріко Карузо, що його, себто Каруза, саме тоді запрошено співати в Метрополітальній опері в Ню Йорку. До речі — цей історичний факт стався у місяці листопаді, 1913-го року, саме тоді, коли автор цих рядків налічував собі заледве якийсь місяць життя... Корабель, на котрому приїхали до Америки п. Дембіцький з п. Карузом, був німецький і назцвався „Кайзер Вільгельм Другий". Через два роки часу він пішов на дно, затоплений англійцями у першій світовій війні.

Пан Дембіцький ще згадує, з помітним хвилюванням у голосі, що під час тієї подорожі на кораблі вродилася дитина-хлопчик, у сім'ї словацьких емігрантів-заробітчан. З отої щасливої нагоди влаштовано добродійний концерт, на якому співав сам Карузо, і зібрано між подорожними 5 тисяч долярів для новонародженого переселенця.

— Треба було бачити, — говорить пан Дембіцький, — ці сльози радости, що котилися з очей батьків, що їх синочок ледве на світ показався, а вже був багатою людиною. В ті часи, в 1913--ому році, п'ять тисяч долярів це ж були гроші!

Пан Дембіцький не пригадує собі, які арії виконував на тому концерті славетний тенор, зате доволі добре пам'ятає, як він тоді виглядав і в що був одягнений: мав шию замотану довгим, вовняним шалем, широкий, крилатий капелюх і пелерину на плечах.

— Ніби сьогодні його бачу, як стоїть на покладі корабля, задивлений у виринаючі з раннього туману стрімкі силуети Мангаттану...

Пан Дембіцький, звичайно, говорить „бачу", коли забудеться... Бачити, як ви це знаєте, на превеликий жаль, він не може, втративши зір перед кількома роками. Зате з тим більшою яскравістю й кольоритністю виринають з дна океану його пам'яті все свіжі і свіжі спомини з так багато і цікаво прожитого життя! Я люблю вслухати ці його розповіді з давновідгомонілих літ передвечірньою порою, коли на Союзівці поволі ущухає цілоденний, вакаційний шум і гам, діти і птахи, коли сонце, поки лягти на спочинок, вступає ще до „Веселки" на одного „дрінка", і довгі тіні тихо кладуться по траві від гилястих яворів і кленів...

Тоді ми сідаємо з моїм добрим приятелем у крісельця на фронті, перед будинком „Гостинниці", пан Дембіцький запалює цигарку, і починається наш вечір спогадів, тим характерний і цікавий, що має одного доповідача та й одного слухача...

І к е р

Степан Шах

„ВЛАДИКА — ВІД БЛАГОСЛОВЕННЯ ДЗВОНІВ"

(2)

Що більше, в часі дальших наших розмов виявилося, що ми обидва — у різних очевидно відступах часу — навіть мешкали, будучи учнями Академічної Гімназії у Львові — на цій самій приватній станції при вул. Najświętszej Panny Maryi Snieżnej ч. 9, у пані Магдалини Яворської, вдови по поштовім листоноші; Владика Григорій Лакота склав матуру в 1902 р., а я мешкав у п-і Яворської, як учень IV кляси, в шкільному році 1906-07. А мешкали на цій станції традиційно учні, родом з Комарна і Куликова, тобто сини „дрібних" міщан. І ця обставина зблизила нас обох особисто і затіснила знайомство.[3]

Від Владики Григорія дістав я з першої руки інформації про перемиський капітульний архів на „Владичім". Канцелярія єпископа Григорія перетворилася в наукову робітню, а його приватне мешкання — на заґратований архів найстарших історичних грамот і документів; була в його мешканні і панцерна шафа, що в ній переховував Владика Григорій стару владичу мітру, яка „за традицією" мала би бути мітрою (короною) галицького короля Данила, що її прислав був князеві Данилові папа Інокентій IV в 1253 р.

Бачив я цю мітру тоді вперше в оригіналі. Про неї я вже чув і читав у Львові. Владика звертав мою увагу на всі ознаки історичности та на пороблені пізніші переробки, а також і на матеріял, з якого мітра була зроблена. При цій нагоді оповів мені Владика про воєнні перипетії цієї перемиської мітри під час Першої світової війни. Москалі, здобувши 22-го червня 1915 р. австрійську військову фортецю Перемишль, вивезли цю „Данилову" королівську корону до Москви, як історичну пам'ятку „княжої Руси". Єпископ Йосафат Коциловський видобув її дипломатичною дорогою, при допомозі Ватикану, в 1921 р. з Москви, а кустос Національного Музею у Львові д-р Іларіон Свєнціцький привіз її за допомогою польського варшавського уряду з Совєтського Союзу назад до Перемишля, де її сховано у панцерній касі капітульного архіву. Про перипетії і „мандрівки" цієї перемиської мітри „Данила" помістив був єп. Григорій Лакота інформації в органі станиславівської Єпархії „Нова Зоря", з року 1928, ч.ч. 3, 4, 6, 8 і 9, яка виходила за редакцією д-ра Осипа Назарука. Написав цю обширну справоздавчу статтю Кир Григорій на основі актів перемиської Капітули і воєнної „Хроніки" архидиякона перемиської Капітули о. Мирослава Подолинського (1847-1919).

Мої особисті взаємини з Кир Григорієм Лакотою укладались потім так, що Преосвященний Владика запрошував мене частіше до себе на розмови на актуальні шкільні та громадські питання, а навіть пропонував спільні проходи поза місто, або запрошував до поїздок у терен Перемищини для огляддання старих церков, а головно церковних дзвонів, до яких єпископ Лакота мав особливше зацікавлення, що заслуговує на спеціяльне підкреслення.

Владика Григорій Лакота виїздив з якимось особлившим радісним душевним наставленням на посвячування дзвіниць та нових дзвонів на терені єпархії. Їздив він навіть у найдальше віддалені гірські села в Карпатах, наприклад аж в останнє на Демківщині село Шляхтова, коло Щавниці над Дунайцем, повіт Новий Торг (коло Закопаного), де був парохом о. д-р прав Денис Ареопаґіт Сенета, кол. сотник УГА, вихованець перемиської української гімназії, річник матури 1910 р.

Це радісне наставлення Кир Григорія до посвячування церковних дзвонів стало з часом навіть характеристичною рисою його архипастирської діяльности. Деякі люди, як світські, так дієцезіяльні священики, пояснювали собі це різно. Але ніхто, мабуть, не вглиблявся в психологічну причину цього явища, цього особлившого зацікавлення Владики саме дзвонами. Деякі „критики" говорили, що, мовляв, єпископ-ординарій Йосафат Коциловський, ЧСВВ, задержує для себе особисто важливішу функцію єпископської діяльности на терені Єпархії, тобто посвячування церков, а своєму помічникові відпускає посвячування дзвіниць і благословення дзвонів. У Львові навіть окреслювали „знавці" перемиських відносин, як напр. професор д-р Василь Щурат,[4] колишній україніст перемиської гімназії, єпископа Григорія Лакоту, як „Владику від благословення дзвонів"!

А тим часом Кир Григорій Лакота займався дзвонами та цілою ділянкою цієї „дзвінницевої" церковної культури цілево, з замилуванням і то під науковим оглядом. Мав Владика Григорій у своїй підручній бібліотеці фахово дібрану наукову й поетичну літературу про церковні дзвони в чотирьох мовах (крім української), а перше місце займала на полиці поема німецького поета Фрідріха фон Шіллера "Die Glocke" з 1799 р., де в поетичний спосіб зобразив геніяльний поет "den Ablauf des Glockengussess" („перебіг відливання дзвону"), яку Владика, як оповідав, вивчив як „приватну лектуру", будучи учнем VII кляси Академічної Гімназії у Львові і був нею від молодости захоплений. Від цього часу були дзвони молодому Григорієві Лакоті і в дальшому його житті неначе живими істотами, що промовляли до його вразливої душі, головно вечірньою порою, якимись, як сам висловлювався „ангельськими голосами з небес".

Раз, в часі нашої розмови, зійшла мова на найбільший у Східній Галичині церковний дзвін „Кирило", що висить (чи висить ще нині там?) на найвищій у Східній Европі дзвіниці (76 метрів високій), в ренесансовому стилі побудованій в р.р. 1572-1578 братській Волоській церкві Ставропігійського Братства у Львові. (Цим „Кирилом" дзвонили всього 12 разів у церковному році, щоб не розхитувати від старости вже скриплячого дерев'яного риштування на вежі. Владика, будучи у Львові, ніколи цього дзвона не бачив, хоч гомінкий його голос не раз чув.). Я оповів йому, як то я, будучи учнем I кляси Академічної Гімназії, з моїми трьома шкільними товаришами, під „диригентурою" дзвонаря, дверника Ставропігійських забудовань від вул. Підвалля ч. 9. — Лукаша, серцем дзвона „Кирила" дзвонив.[5]

---

[3] Про єпископа Григорія Лакоту, як учня Академічної Гімназії і комарнянця" —диви мій спомин „Львів — місто моєї молодости", ч. III, Мюнхен 1956, вид. „Християнського Голосу", на стор. 243-244. — С.Ш.

[4] Проф. д-р Василь Щурат (1872-1948), директор гімназії С.С. Василіянок у Львові, поет і літературний критик, був усе бистрим спостерігачем, але й в'їдливим критиком. Д-р Іван Франко назвав його в одній із своїх новель "Der Besserwisser" (тобто „Ліпшезнайко"). В Перемишлі написав В. Щурат свій збірник релігійних місень п. н. „Із глибини возвах"! під впливом „Майських Богослужень" в перемиській катедрі в 1900-01 р.р. („Між Сяном і Дунайцем", ч. I, стор 180, Мюнхен 1955). — С.Ш.

[5] Оповідання про дзвін „Кирило" і про дзвонаря Лукаша помістив я у спомині „Львів — місто моєї молодости", ч. I, на стор. 120-121. Рівночасно навів я імена тих моїх товаришів з 1903 р. і подав, що з ними опісля сталося. — С.Ш.

(Далі буде)

Ярослав Падох

ВЖЕ ВІД РОКУ НЕМАЄ СЕРЕД НАС СЛ. П. ІВАНА ВАСИЛИШИНА

Якраз сьогодні, 26-го липня 1969, минає рік від ненадійної смерти сл. п. Івана Василишина. Пригадує це нам оповістка Родини Покійного, яка переживатиме наново трагедію відходу від неї дорогої людини, на нею ж договореній поминальній Сл. Божій, що буде відправлена „в першу сумну річницю смерти нашого найдорожчого мужа, батька і дідуня" у церкві на вакаційній оселі, де проводив свої рідкі дні відпочинку покійний інспектор Василишин.

Та не тільки вона, ця газетна оповістка, пригадує нам ці сумні роковини. Пригадують її охололі, опущені станки праці, які ще рік тому були по верхи сповнені ентузіястичною працею, плянами і сподіваннями цього, досі мимо пройденого року незаступленого, сумного „ювілята". Пригадують його незакінчені пляни, нездійснені надії, яких не було кому здійснити після його відходу. Бо коли щось найбільше ціхує нашу сучасну американсько-українську дійсність і добу, це брак рук до громадської роботи, брак відповідних працівників на відповідних постах і брак охоти в пересічного громадянина посвятити бодай невеличку частину свого часу, свого відпочинку, для своєї громади.

А Покійний був насправді, якщо не жахає нас совєтське означення, героєм громадського труду. Активність його мала дуже широкий діяпазон. Від педагогіки до політики, від конечної канцелярщини до журналістики, від провідних, найбільш відповідальних постів до не менш потрібного й невідхильного уряду секретаря одного з п'ятисот союзового відділу. Для громадської будови мала цеглина важливіша ніж багата прикраса на її фронтоні.

Десять років життя Інспектора було загрожене й десять років лікарі вимагали від нього сповільнення активности й основного, довшого відпочинку. І десять років його й так на диво витривалий організм неначе заперечував віщі слова людини й поета, яка знала, що це непосильний труд, який треба виконати, якої 25-річчя смерти збіглося з першими роковинами сл. п. Івана Василишина. В перші роковини смерти цього вічно активного громадянина, як не згадати слів О. Ольжича: „прокляття моїй плоті, що слабша за мій дух". День, ні, години перед вакаціями, які могли так багато змінити в долі цієї людини, Покійний пізним вечором залишив свій робочий станок в нюйоркській „Самопомочі", замкнув на пару тижнів секретарські книги свого союзового відділу та змученою, але живою ходою попрямував додому, збиратися до виїзду на дозвілля. І тоді саме, як уже усміхалася надія на довший відпочинок і дозвілля, прийшла трагедія, якої ніякими людськими заходами й ніякими заходами модерної медицини не вдалося відвернути. Як же часто повторяються у нашім, сучаснім житті ситуації, як би живцем вибрані зі старої грецької трагедії! Хворе серце Покійного, з яким він десять років неначе жартував, змагаючись чия візьме, таки не видержало й ще раз людська плоть перемогла силу духа.

Рік тому, ховаючи Покійного в сиру землю, ми в прощальних промовах та потиху в душі жалували відхід цієї зразкової громадської людини й говорили й думали про її незаступимість. Здавалося, що це було частиною вікового громадського ритуалу, який каже з найбільшими почестями відпроваджувати покійників на місце вічного спочинку та говорити про них тільки добре. Але рік проби поглибив жаль наш за покійним інспектором Василишином й скріпив почуття порожнечі, яку він залишив на всіх царинах своєї активности.

Вийшло нове число студентського журналу „Зозулька"

Оттава. — Вийшло 2(15) ч. українського студентського журналу „Зозулька" з липня 1969 р., по-мистецьки оформлене М. Колодкою, Орисею Бродович і Богданкою Горіх-Цмоць. „Зозулька" повідомляє, що не дивлячись на апатію громадянства і деяких організацій, створено Секретаріят Союзу Українських Студентів Канади і що 10-ий Конгрес СУСК відбудеться 29 серпня - 1 вересня. Головніші статті: Бон-Вона „Казка-небелиця", Б. Будного „Раби", Р. Сеньківа „Де воно почалося" — про пляни „створення світового уряду", О. Романишина „Чому „чому"", Миросі Бродович „Про нас ніхто не знає", стаття-пропозиція Ю. Кульчицького „Будуймо український літній університет у горах", Б. Будного „Що варто б створити" й ін. У числі поміщено чимало літературних матеріялів, між ними гарне оповідання Богданни Цмоць „Петро", поезії Ярослава Григора з Вінніпегу, Ігора Старака з Торонта, Романа Золочіва з Шарлотсвілу й ін.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

З РЕДАКЦІЇ „ЮНОСТІ" ВИКЛЮЧИЛИ трьох совєтських письменників-журналістів, які ставилися критично до різних ходів совєтського уряду, зокрема до інвазії в Чехо-Словаччині: Євгенія Євтушенка, Віктора Рожова й Василія Аксенова. У випуску того журналу, органу совєтської спілки письменників, за місяць липень, нема прізвищ тих трьох осіб в редакційному складі. „Юность" виходить накладом 2.100.000 примірників і був нераз критикований більш ревними совєтськими часописами за його становище супроти різних совєтських подій.

ЧОТИРИ АМЕРИКАНСЬКІ УНІВЕРСИТЕТИ ЗАПРОСИЛИ Мікіса Теодоракіса, видатного грецького композитора, виступити в них гостинно з лекціями, але Теодоракіс не може прибути до Америки з тої простої причини, що він перебуває в одному з грецьких концентраційних таборів, як „лівий", що йому закидають участь у змові проти теперішнього грецького режиму. Теодоракіс здобув собі популярність в Америці головно завдяки успішному тут фільмові „Зорба — грек", до якого він створив музику.

ЗАХІДНЬО-НІМЕЦЬКІ ВЛАСТІ НІЧОГО НЕ ЗНАЮТЬ, чи на території Західньої Німеччини Америка магазинує трійливі гази для військових цілей. Речник західньо-німецького уряду заявив журналістам, що коли справа американських трійливих газів набрала міжнародного розголосу у зв'язку з інциндентом на японському острові Окінава, то західньо-німецький уряд звернув увагу американському Урядові, щоб щось подібне не скоїлось на території Німеччини.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ГАНДІ ВИГРАЛА у внутрішньо-партійній боротьбі за владу — твердять західні обсерватори в Індії. Провід Конґресової партії не наполягав на приверненні на становище міністра фінансів Мораї Десая, що його Індіра Ганді димісіонувала кілька днів тому, а проголошення нею націоналізації, себто удержавлення 14-ох найбільших індійських банків, власности групи багатіїв, які через те мали величезний вплив на політику уряду, знайшло надзвичайно прихильний відгук в народі. Тому загально вважають, що уряд Індіри Ганді втримається щонайменше до 1972 року, коли-то в Індії відбудуться парляментарні вибори.

Ювілейний бенкет на пошану 75-ліття УНСоюзу у Вотервліт, Н. Й.

Під час ювілейного бенкету УНС у Вотервліт, Н. Й. На фото (зліва): гол. касир УНС дир. Петро Пуцило, майстер церемонії Іван Когут та голова бенкету Павло Шевчук.

Головний касир УНСоюзу Петро Пуцило і головний радний та голова Округи Відділів УНСоюзу Володимир Запаранюк взяли участь у ювілейному бенкеті, що відбувся 17 травня у Вотервліт, Н. Й. Бенкет на пошану 75-ліття УНСоюзу розпочався відіграннм Василем Мокеєм американського гимну на фортепіяні та піснею „За тебе, Україно", у виконанні хору церкви св. Миколая, під керівництвом Ярослава Кушніра. Вступну молитву провів о. д-р Волошин. Першим промовляв піонер Відділу УНСоюзу у Вотервліт Іван Урбан, бенкетом проводив Іван Когут. Після представлення почесних гостей та під час обіду із промовами про значення УНСоюзу для нашої громади та його досягнення за 75 років виступали гол. радний Вол. Запаранюк та головний касир УНСоюзу Петро Пуцило. Після офіційної частини бенкету розпочалася велика мистецька програма: виступали з піснями сестри Кушнір, молодша танцювальна група „Верховинці" при школі св. Миколая під проводом Михайла Савківа, дві пісні відспівав Володимир Літинський в супроводі Я. Кушніра, а потім знову виступав хор. Бенкет закінчено спільною молитвою та співом національного гимну. По бенкеті присутні розважались на забаві під звуки оркестри „Весела п'ятка", якою диригував Я. Кушнір. Союзянки подбали про буфет для гостей.

Жіночий Комітет УНСоюзу буде мати програму на „Союзівці"

Джерзі Сити, Н.Дж. — Жіночий Комітет УНСоюзу влаштовує в неділю 19 жовтня ц.р. на „Союзівці" спеціяльне свято з нагоди 75-ліття УНСоюзу, під час якого буде вшановано пам'ять жінок-піонерок та сучасних активних працівниць УНСоюзу в Америці й Канаді.

Під час свята будуть роздані нагороди тим жінкам, які особливо причинились до росту УНСоюзу та виявили себе активними в громадсько-суспільній праці. Спеціяльна нагорода буде надана тій жінці-організаторці, яка придбає найбільшу кількість членів для УНСоюзу в часі від 1 січня ц.р. до 1-го вересня 1969 р. Коли б були два рівні здобутки, нагорода буде подвоєна.

Будуть нагороджені також жінки-секретарі Відділів УНСоюзу, які перебули на цьому пості якнайдовший час. Крім того, одержить особливу нагороду наймолодша віком секретарка Відділу УНСоюзу.

Вкінці чотири жінки — заступниці головного предсідника УНС одержать окреме відзначення, як також інші жінки, члени УНС, які визначно спричинилися до зростання Союзу-Ювілята.

Згідно з оголошенням Жіночого Комітету, до складу якого входять: Марія Душник — голова, Марія Демидчук — секретарка, Анна Дубас — касир і Анна Чопик та Олена Олек — заступниці, програма розпочнеться Богослуженням, після чого відбудеться пікнік, організований з допомогою директорів „Союзівки" Володимира Кваса і Данила Слободяна. У програмі передбачені гри, музика, хоровий спів, після чого відбудеться роздання нагород. На випадок поганої погоди, обід буде поданий у „Веселці", після чого будуть роздані нагороди та висвітлений фільм з подорожі по Україні.

Бажаючі зможуть їхати на „Союзівку" з Ню Йорку й інших місцевостей спеціяльно винайнятими автобусами.

ВИСТАВКА КАРТИН Ю. СОЛОВІЯ В НЮЙОРКСЬКІЙ ГРОМАДСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ

Ню Йорк. — Понад 15 картин та багато скечів і постскриптів" відомого мистця-абстракціоніста Ю. Соловія будуть виставлені у вересні ц. р. в Публічній Бібліотеці в Ню Йорку, Відділ у Гадзон Парку: 10, 7-ма евню, південь. Тематика картин дуже різноманітна, від портрету О. Тарнавського до „Гірошіми". У повідомленні про цю виставку, під наголовком „Юнітеріси Круцифікшен", зазначено, що Юрій Соловій це український мистець, який тепер живе в Рутерфорді, Н. Дж., і що виставка триватиме від 9 до 29 вересня. Відкриття з прийняттям відбудеться 3-го вересня, о 6.30 вечора. Вступ вільний.

УКРАЇНСЬКА МИСТЕЦЬКА ҐАЛЕРІЯ ТЕТЯНИ І ВОЛОДИМИРА БОГАЧЕВСЬКИХ
"NOVA GALLERY"
194 Tinker St., Woodstock, N.Y.
на шл. 212, від Фініції. Тел. (914) 679-8822

Питайте у всіх книгарнях за нововиданою книжкою

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

Автор МИХАЙЛО ДАНИЛЮК — лікар, журналіст, громадський діяч — представляє визрівання національної свідомости на Волині, прихід окупантів — совєтських і німецьких — і боротьбу проти них.

Для багатьох розкриває незнану панораму героїчних дій українських повстанців на Крем'янеччині в роках 1942-43.

288 сторін друку. Ціна $3.50 в м'якій оправі.

"SVOBODA"
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

З кінцем наступного тижня в Дауфині

(Закінчення зі стор. 1-ої)

площі в Дауфині. У цій програмі виступлять славні із багатьох своїх виступів на світових сценах і в телевізії танцюристи „Кубанські Козаки", двоє феноменальних дітей - танцюристів Роксана Дика і Юрко Цепинський з Чикага, оперова співачка Марія Лисогір, танцювальна група „Русалка", Дауфинський хор, Континентальний квартет, оркестра Т. Комара та ін.

Святочне слово з нагоди 75-річчя УНСоюзу та про його ролю в Канаді виголосить сенатор Павло Юзик.

Вибрано нову Управу Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Елмайні й околиці

У залі Американсько-Українського Клюбу в Елмайрі, Н.Й., 18 травня відбулись річні загальні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу з міст: Обирн, Бінґгемтон, Джансон Сіті, Елмайра, Фултон, Геркімер, Літел-Фолс, Горнел, Ром, Сиракюзи, Ютика та околиці, в яких розміщені Відділи чч.: 21, 38, 39, 58, 121, 192, 202, 215, 263, 271, 283, 317, 330, 398 і 484. Збори пройшли за наперед усталеною програмою і після справоздання, дискусії, уділення абсолюторії уступаючій Управі та доповідей головних урядовців відбувся вибір нової Управи Окружного Комітету Відділів УНС у цьому районі. У всіх нарадах ділову участь взяли головний касир УНС Петро Пуцило та головний радний Василь Запаранюк. До нової Управи ввійшли: І. Пігуляк як почесний голова, голова Управи Окружного Комітету — головний радний В. Запаранюк, 1-ий заступник І. Чопик, 2-й заступник Ів. Бенкунський, секретар української мови Яр. Сенишин, секретар анг. мови Анаст. Андрусишин, касир О. Шмокалюк, імпрезовий референт Микола Павлів; до Контрольної Комісії увійшли: голова Ів. Бараник, члени Ів. Пиндус та Віталій Галич. Після зборів відбувся в церковній залі ювілейний бенкет на пошану 75-ліття створення УНСоюзу. Бенкетову програму відкрив Іван Чопко, а потім передав її ведення мейорові Баверу. Молитву провів о. Мирослав Мицишин. Мейор Бавер, дружина якого є українка, щиро привітав зібраних, поздоровив УНСоюз із видатним ювілеєм, коротко розповів про місто Елмайру. Потім, під час обіду, відбулось представлення гостей за почесним столом, в тому й представників братніх УРСоюзу та СУК „Провидіння". Отець М. Мицишин у короткому слові підкреслив важливість зв'язку між УНСоюзом та українськими церквами. Англійською мовою промовляв головний касир УНСоюзу Петро Пуцило, а потім українською мовою — головний радний УНС Володимир Запаранюк. Бенкет закінчився спільною молитвою. По бенкеті відбулась забава.

Матуральний Баль Свято-Миколаївських Курсів Українознавства

Нетерпеливо очікували цьогорічні градуанти Свято-Миколаївських Курсів Українознавства в Торонті свого матурального балю, запляновано Батьківським Комітетом на 14 червня. Чотири місяці проминуло від складення кінцевих іспитів. Вкінці прийшов призначений вечір, що дав учасникам нагоду приємно повеселитися, тим більше, що вже й у державній школі закінчилася наука й можна було забути про всі шкільні клопоти. Близько 300 осіб — градуантів, учителів, батьків і гостей — засіли в готелі „Роял Йорк" до святкової вечері, господарем якої був голова Батьківського Комітету інж. М. Цибульський. Вітаючи прилвних між ними й директорок Курсів Українознавства ім. Г. Сковороди д-ра О. Копача та ім. гетьмана І. Мазепи—мгр. М. Ухача, висловив радість батьків з нагоди такої радісної хвилини в житті їх дітей, як рівнож і жаль, що нема між приявними основника й опікуна Курсів, о. д-ра Б. Липського, який перебуває у лічниці. В його імені і своєму як катехита Курсів, промовляв о. І. Сиротинський, прохаючи градуантів пам'ятати всі правди, які старалися вкласти в їхні душі учителі й батьки. Директорка Курсів, мгр. Я. Зорич, закликала абітурієнтів до дальшої наполегливої праці над собою, до мужнього поборювання життєвих перешкод та до щирої участи в національному українському житті на всіх його ділянках. Те саме сподівання висловив від батьків д-р М. Кушпета, побажавши випускникам щастя й успіхів на майбутнє. Опісля наступила особливо урочиста хвилина роздачі дипломів, що їх робила мгр. Я. Зорич з допомогою інж. К. Малецької й М. Левицького та в супроводі рясних оплесків. Від щасливих випускників виступав Т. Бабяк, взявши Шевченкове „Учітеся, брати мої", як мотто до свого слова, повного молодечої щирости і вдячности, як і сподівання дальшої опіки, зрозуміння та підтримки старших для зусиль молодих. Студентським гимном і молитвою закінчено першу частину вечора. По короткій перерві розпочалася забава, яка пройшла надзвичайно приємно й культурно. Танцювали і старші й молоді. Увесь вечір напевно залишиться милим спогадом для всіх, а передусім у градуантів, чого їм від щирого серця бажають їхні батьки.

О. К.

Виступи хору ім. Верьовки в Парижі зустріли критичні оцінки

Париж. — Найбільш впливовий щоденник „Ле Монд" назвав виступи українського хору ім. Верьовки з Києва під диригуванням А. Авдієвського „розчаровуючим спектаклем": „Таке задоволення можна знайти й слухаючи платівку і дивлячись на обкладинку платівки, на якій бачимо ляльки-сувеніри ... Можна спокійно сидіти вдома, бо чи ж варто виходити, щоб почути „Калінку" ... Тижневик „Українське Слово" з Парижу в числі з 20 липня опублікував два відгуки на виступи „репрезентативного хору" з України: написану в суперлятивах Аристида Вирсти і неґативну, пера п-ні Штуль. Авторка звертає увагу, що той репрезентативний хор із сучасної України співає французам московську „Калінку", большевицьку „Катюшу" й подібні утвори російською мовою, поєднує в танцювально - концертовій частині програми українську бандуру з акордеоном та мандолінами, у стровинній пісні про Почаєвський манастир — зфальшовано текст, ніби не Божа Мати рятувала манастир, а „козак Залізо" і т. д. Авторка зазначає, що хор має чудові голоси і бездоганну техніку, але вдається до „дешевих ефектів", фальшує українську народну пісню, виконує російські твори тощо. Музичний критик „Ле Монду" Кльод Саррот писав після прослухання хору ім. Верьовки: „Ми в концертовій залі Плеєль, але ми не на концерті".

Бандурист Роман Левицький виступав у програмі „Інтернаціональна фанфара"

Роман Левицький

Ню Йорк. — Бандурист Роман Левицький взяв участь у концерті радіової програми „Інтернаціональна фанфара", що її спонзорує грецький клюб „Атена" між 64 а 65 вулицею, 2-га евеню в Ню Йорку.

З-поміж около 30 професійних співаків різних національностей, вибрано 5-ох: Молодого американського співака із ділянки т. зв. по-популярної муз. молоду співачку еспанського походження з клясичною ґітарою, італійського тенора з оперним репертуаром, французьку кралю із репертуаром легкої франц. „шансон-пісні„ і вкінці нашого бас-баритона з бандурою.

В такому порядку вони виступали опісля перед публікою і рівночасно їхні виступи були рекордовані. Цей виступ буде передаваний через радіо у вересні ц. р.

Р. Левицький співав „Гетьмани" М. Лисенка і нар. пісню „Чорнії брови".

З огляду на великий успіх його виступу з бандурою заінтересувалися нашим бандуристом дві радіево - тел. агенції та нав'язали з ним контакт в справі виступів на їхніх програмах.

У Чехо-Словаччині робітники найбільш ворожі супроти Москви

Прага. — Окупаційний партійний орган „Руде Право" нарікає, що у сталево-вугільному промислі на Моравії, зокрема в Моравській Остраві, далі найбільш активними є „опортуністичні сили", які користуються „демагогією", щоб підбурювати робітників проти „соціялізму". „Опортуністами" називається тепер офіційно прихильників демократизації в Чехо - Словаччині й ворогів Москви. „Руде Право" закликає до „впертого й рішучого поборювання сил, ворожих чесько - словацькій комуністичній партії". Здогадуються, що провід чеської компартії переведе основні зміни в проводі робітничих спілок та партійних клітин на Моравії. Водночас уряд проголосив, що в другій половині серпня будуть тимчасово замкнені кордони Чехо - Словаччини для в'їзду з закордону: 20-го серпня будуть перші роковини совєтської інвазії до ЧССР і уряд боїться заворушень з цього приводу.

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 20-го липня 1969 року помер в Ню Гейвені, Конн. після важкої недуги

Д-р КОНСТАНТИН МАТВІЄНКО

професор середніх шкіл, учасник Визвольних Змагань, народжений 21-го травня 1897 р. в с. Фасовій на Київщині.

ПОХОРОН з Православної Церкви св. Покрови на цвинтарі св. Лаврентія в Ню Гейвені відбувся дня 23-го липня 1969 року.

Горем прибиті:
дружина — ЕВСТАХІЯ
дочки: ГАЛИНА І ЛЮДМИЛА, з Родинами

Повідомляємо Членство Української Православної Федеральної Кредитівки в Ню Йорку, що основник і член Дирекції

сл. п. Григорій Миколаєвич ДЕНИСЕНКО-ДЕНИСЕВИЧ

нар. дня 10-го січня 1905 р. в Клевані на Волині, помер несподівано ранком, 24-го липня 1969 р.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині складаємо щирі співчуття.

ДИРЕКЦІЯ КРЕДИТІВКИ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Андрія Неговича

Приятеля Пластової Молоді і довголітнього працівника на Пластовій Оселі в Іст Четтем, Н. Й. складаємо 50.00 долярів на Храм св. Софії в Римі.

УПРАВА ОСЕЛІ

Замість квітів на свіжу могилу сл. п.

д-ра мед. ВОЛОДИМИРА ЩУРОВСЬКОГО

похороненого в Дрездені, Сх. Німеччина, складають 20.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському університеті

лікарі д-р Луїза і д-р Евген ОМЕЛЬСЬКІ

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА АМЕРИКИ І КАНАДИ

повідомляє своїх Членів та Українське Громадянство, що 15-го липня 1969 р. на 49-му році життя, по довгій та важкій недузі, відійшов від нас наш Дорогий ДРУГ

Д-р ІВАН ЯНЧИШИН

співучасник Визвольних Змагань 1941-1944 рр., учасник Похідних Груп на Україну в 1941-43 рр., визначний член ОУН на Рідних Землях, містоголова Політичної Ради Однодумців ОУНз та активний і провідний член Української Громади в Дітройті.

Похорон відбувся дня 18-го липня 1969 р.

Головна Управа Об'єднання складає Достойній Дружині, Синам і Рідні вислови глибокого співчуття.

М. ОЗІМКО — секретар Ю. ЛОПАТИНСЬКИЙ — голова

Праця
MALE

TOOL MAKERS
SCREW MACHINE SET UP MEN & OPERATORS
PLATERS FOR PRECIOUS METALS
35 Hour Week, plus Overtime. Modern Benefits. Excellent Opportunities and Working Conditions.
Johanson Manufacturing
Rockway Valley Road
Boonton Township, N.J.
An equal opportunity employer

Work near home
AUTO MECHANIC
General Motors Experience preferred. Best of working conditions. Paid Life insurance, Hospitalization, Sick Leave and Vacation. School training. $150 per week.
Montvale Auto Sales, Inc.
32 South Kinderkomack Road
Montvale, N.J. (201 391-7900

CUTTING and CREASING PRESSMAN
Second shift. Experienced, knowledge of Miehle, Bobst or Wupa. Progressive company, good pay and benefits. Call Don Cumpstone (Plant Manager) at 203 426-4421, person-to person, collect, to learn more about the job.
S. Curtis & Son, Inc.
Rte. 34, Sandy Hook, Conn.
An equal opportunity employer

MECHANICS (3)
full company benefits. Incentive plan. Salary open. Apply in person.
Wagner Hetman Auto Sales
Ask for Ken Smith, general manager.
Prospect & Turnpike Road
South River, N.J. 201 257-0656

ЕЛЕКТРИКИ
Досвідчені, добра платня, постійна праця, приємні умовини праці.
Gordon Terminal Service Co.
Foot of Hook Road
Bayonne, N.J. (201) 437-8300

Праця близько дому.
ДОСВІДЧЕНІ PLASTER & FOUNDRY MOULDERS & METAL CLEANERS
Постійна праця, бл. дому.
Ashland Cast Corp.
163 Clymer St., Bronx, N.Y.
Call (212) EV 8-5085

МЕХАНІКИ ВАНТАЖНИХ АВТ
на денну і нічну шифти. Мусять мати солідні, механічні підстави. Добра початкова платня і одна з найліпших програм бенефітів в околиці. Голоситись особисто до нашого Service Manager.
International Harvester Co.
61 North Bergen Street
Allston, Mass.
An equal opportunity employer

Праця
HELP WANTED MALE

АВТОМЕХАНІКИ
Renault. Peugeot. Першоклясні умови праці. Платні вакації, бенефіти, постійна праця.
Телефонувати:
Mr. Galti
284 Main Street
Hempstead, L.I. 516 538-2888

OIL BURNER INSTALLERS
For No. 4 - 6 oil
WELDERS, PIPE FITTERS, ELECTRICAL WORKERS
Good pay, plus bonus, plus benefits. Must have chauffeurs license. Must be all experienced and skilled. Tel. for interview:
(212) 542-8180
Mr. Schaub

VINYL PRINTERS AND LAMINATORS
Color Mixers and Matchers. Must be experienced. Full Benefits. New Plant, good wages. All replies strictly confidential.
Call or write:
Mr. Manson, General Manager
50 California Avenue
Paterson, N.J. (201) 684-1324

МУЖЧИНА
з механічними здібностями до цікавої та вдоволяючої праці в Джерзі Ситі.
Тел.: Mr. North 333-6505

BOILER WELDERS & PIPE WELDERS
in Bronx. High Pay. Steady.
Call (212) 589-3921

PRODUCTION TRAINEES
2nd and 3rd Shift
INDUSTRIAL TRUCK MECHANICS
1st Shift
HELPERS
1st Shift
LICENSED ELECTRICIANS
3rd Shift
Excellent fringe benefits include nine paid holidays, liberal vacation plan, medical and life insurance, liberal pension plan. Convenient to transportation. Apply corner Binney and Portland Streets, near Kendall Sq., Cambridge.
Employment Office Open Monday through Friday
BOSTON WOVEN HOSE & RUBBER CO.
Division of American Biltrite Rubber Co., Inc.
Arnold 482-7010, (617) 876-6000
BOSTON
An equal opportunity employer

CUSTODIAN
We require a MAN to handle general maintenance of our building. Good starting salary. Excellent benefits and congenial surroundings. Please contact
Mr. Warren Miller
A.E.L. Systems Mfg., Inc.
81 Commerce Rd. in Stamford
Tel.: 1 - (203) 853-4000

WANTED:
Fairchild Auto-Mated Parts, Inc., is looking for good men capable of Setup & Operation of Brown & Sharpe Screw Machines.
We offer a good clean shop; very steady work; all paid fringe benefits, including Pension Plan & Profit Sharing, etc.; all with a small company atmosphere. Apply in person or call at any time up until 4 P.M.
Fairchild Auto-Mated Parts, Inc.
White Street, Winsted, Conn. Tel. 379-2725

COMPLETE BANKING SERVICE FOR OVER 118 YRS
SERVICES
• Checking Accounts • Personal Loans
• Savings Accounts • Auto Loans
• Banking by Mail • Safe Deposit Boxes
• Loans on Securities • Money Orders
• Life Insurance Loans • Travelers Checks
• Home Improvement Loans
HUDSON COUNTY National Bank

27-ме засідання Паризької конференції знову невдачне

Париж. — У четвер 24-го липня ц. р. відбулося вже 27-ме з черги пленарне засідання Паризької конференції про В'єтнам і знову без найменшого успіху. Головною темою того засідання не було замирення у В'єтнамі, а взаємні комуністичні й американські — закиди щодо порушення територіяльної суверенности Ляосу і Камбоджі. Речник Північного В'тнаму закинув Америці, що вона переводить „агресію" проти Ляосу. Голова американської делеґації Генрі Кебот Ладж пригадав, що не Америка, а Північний В'єтнам своїми реґулярними військовими військами підтримує воєнні дії комуністичного Патет Ляо проти законного уряду Ляосу, та задеклярував повне визнання суверенности і невтральности однаково Ляосу, як Камбоджі. До речі, одночасно перебував у Парижі прем'єр Ляосу князь Суванна Фума, який просив французького президента Жоржа Помпіду, щоб Франція інтервініювала в справі запевнення Ляосові миру і спокою. Британія, яка разом з СССР була спонзором Женевської конференції з 1962 року про Ляос, звернулася до Совєтів, щоб спільно перевести заходи для нормалізації відносин в тій країні: тамошні комуністи, виступили з коаліційного уряду Суванни Фуми й повели громадянську війну, яку активно підтримав Північний В'єтнам. За неперевіреними вістками між членами південно - в'єтнамської та комуністичної делеґацій ведуться приватні закулісові розмови на тему плянованих виборів у Південному В'єтнамі з участю комуністів та, може, й під спільною контролею.

Українці взяли участь в Німецько-Американському дні в Ню Джерзі

На запрошення Федерації Американських Горожан Німецького Походження, 8 червня український Танцювальний Ансамбль „Верховинці" під керівництвом Олега Ґензи, який існує при Осередку СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки в Ню Йорку, Корнель Василик — голова Осередку, біля сорока молодих танцюристів в гуцульських й українських національних строях, хлопці й дівчата, виступили на 17-му Німецько - Американському Дні в Шіценпарк, Ню-Джерзі. Губернатор Ричард Дж. Гюз проголосив 8 червня 1969 р. Нім. - Амер. Днем в Ню Джерзі, текст якого поміщено в об'ємистій програмі, виданій з тієї нагоди. Свято відкрив голова Р. Брукнер й після привітання гостей передав провід А. Баєрсдорферові, який після молитви й відспівання американського та німецького гимнів Е. Бароном, представив гостей які ввійшли під духову оркестру на естраду із своїми прапорами. Серед почесних гостей виступали кандидат на губернатора Ню Джерзі Р. Майнер, голова Американських Приятелів АБН д-р Іван Дочефф, який прибув з секретарем АП АБН Мих. Шпонтаком, болгарами, румунами, українцями, словаками, козаками, естонцями та іншими. Був представник поляків, який заявив, що він особливо є за всіми поневоленими націями і що поляки візьмуть участь в відзначенні Тижня Поневолених Націй. Комітет Тижня Понев. Націй репрезентували д-р Іван Дочефф, Мих. Шпонтак й д-р Ол. Соколишин. Були й представники американської молоді, Амер. Приятелів Тібету та інші члени Комітету Тижня Поневолених Націй. Мистецьку частину розпочато виступом німецьких співаків (мужеський хор), які виконали три пісні. Опісля д-р Ол. Соколишин представив Укр. Танцювальний Ансамбель „Верховинці" при Осередку в Ню Йорку і побажав від українців скорого з'єднання Німеччини й визволення України. Галя Лев пояснювала по-англійському до танців, теж і до гуцульського танку „Верховина", виконаного в гуцульських строях, чим захоплювалися присутні. Український ансамбель „Верховинці" виступив і другий раз в національних строях — з „Гопаком" із сольотанцями дівчат і хлопців, Р. Строцький, який з темпераментом виконував оригінальні сцени при власній оркестрі. Опісля виступала група німецьких танцюристів „Шугплатлер" та „Плятдойчів" і козаки л. полк. Назаренка. Німці були захоплені тими виступами.

О. С.

Праця
MALE

STATIONARY ENGINEER
BLUE SEAL LICENSE
Paid vacation, hospitalization, and insurance. Liberal fringe benefits.
Call:
(201) PA 1-0290
Mr. Dillon

МАШИНОВІ ОПЕРЕЙТОРИ
з механічними здібностями, початкова платня $2.75 на годину. 1-ша, 2-га і 3-тя шифти. 10% екстра за 2-гу і 3-тю. Мусять говорити, читати і писати по-англ. Багато овертаймів. В околиці Квінсу. Телеф. (212) 639-8249

STEAM FITTERS & PIPE FITTERS
to work on installing of boilers in Bronx. High pay. Steady.
Call (212) 589-3921

Праця
HELP WANTED FEMALE

EXPERIENCED
MERROW & SINGER OPERATOR
Also Packing Girl on sweaters.
John Schmidt Knitting Mills
114 Berriman Street
Broklyn, N.Y. Call MI 7-5665

Work near home.
EXP. OPERATORS
on outwear jackets. Steady, nice working conditions. Section work.
Universal Sportwear
225 High St., Elizabeth, N.J.
(201) 355-8163

СЕКРЕТАРКА
Досконала стено-типістка. Вимагається німецького диктату. Добра платня, бенефіти. Околиця Бронксу, Westchester.
Sigma Machinery Inc.
Call Mrs. Wasserman
325-5947

Work near home.
ДОСВІДЧЕНІ ОПЕРЕЙТОРИ
при суконках, цілість, або секційна праця. Стала праця цілий рік.
Saad Dress Corp.
1004 Westchester Ave.
Bronx, N.Y. 2nd Floor
Тел.: (212) 542-8070

РОБІТНИЦІ ХАРЧОВОЇ ФАБРИКИ
UNITREE CORP.
812 BORDEN ROAD
CHEEKTOWAGA, N.Y.
Приймається тепер зголошення на 2-гу шифту від 4 п. пол. до ПІВНОЧІ. ПРАЦЯ ВІД ЗАРАЗ! Приємне окруження. Голоситись між 1 і 4 год. по пол. (понед. до п'ятниці)

Праця
MALE & FEMALE

SUPERINTENDENT
Подружжя, 8 родинний дім, при Mout Pleasant Avenue, Newark, N.J. 3 кімнатне помешкання, добра нагода. Телеф. (201) 833-7597 — в день, а вечер. (201) 694-3651

ЗУСТРІЧ В УВАН У КАНАДІ

Вінніпеґ. — Член управи УВАН у Канаді, панна Оленка Неґрич, і голова Мистецької Кляси Л. Молодожанин подали звіт із своїх цьогорічних поїздок по західній Европі. Панна Неґрич розповіла про своє перебування на „острові Коцюбинського" — Капрі в Італії, а п. Молодожанин про власні враження з Греції й Італії, докладно зупинившись на описі мистецько-архітектурного оформлення храму св. Софії в Римі.

СТВОРЕНО ТЕАТРАЛЬНУ ГРУПУ ПРИ МУНО В САСКАТУНІ

Саскатун, Саскачеван. — Новостворена театральна група при МУНО — Молоді Українського Національного Об'єднання, в складі 20 осіб, переважно молоді, підготовляє свою першу виставу. „Українські Вісті" з Едмонтону з 17 липня інформували, що в липні-серпні ця група об'їде кілька міст Канади, виставляючи комедію „Княгиня Капучідзе" неназваного автора.

СПОРТ

Редагує В. Сохан

Доріст „Левів" розгромив 5:0 ровесників „Кікерс". Ворота для ших старших „Левенят" стрілили: Козубенко 2, Мицавка 2 і Дрогомирецький 1.

Найменші „Левенята" перемогли суперників „Ґрін-Вайт" з рахунком 2:0 в останніх змаганнях сезону. Стрільцями воріт у цій зустрічі були: Дахнівський і Овчарук.

ВОЛОДИМИР БЕЗАНЮК
оголошує, що відкрив свій бизнес і виконує всі
МУЛЯРСЬКІ РОБОТИ
Адреса:
42 Elmwood Avenue
Irvington, N.J. 375-3257

Business Opportunity

ДОСКОНАЛЕ КУПНО 2-РОДИННИЙ ДІМ
(2 — 3-кімн. апартаменти
Richmond Hill, Queens
з м'ясною крамницею, повне влаштування + дім для вуджeння і лайсенс на гуртовий продаж. Дохід з апарт. $125. Доск. апартмент, ціна на скорий продаж. Отляньте, щоб оцінити. Тел. власника:
843-1750

IRVINGTON, N.J.
Above Sanford Avenue
ЛАНЧОНЕТА, ЦУКОРНЯ, МОРОЗИВО
30 р. на тім самім місці, близ. шкіл і кіна. Повне влаштування, $50,000 річного бизнесу. Також будинок з 6 кім. апартаментом. За додатковими інформаціями телефонувати
Broker — 373-1124

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Real Estate

FLORIDA REAL-ESTATE
БАЖАЄТЕ купити: дім, готель, мотель, апартамент, фарму чи бизнес — маємо 4 бюра для Вашої обслуги. Звертайтесь до
СТЕПАНА КОВАЛЬЧУКА
Southland — Realtors
8252 Biscayne Blvd.
MIAMI, Fla.
Phone (305) 757-0661

QUEENS, N.Y.
Richmond Hill North, мур. з цегли, 6 род., 4 по 4, 2 — 5 кім. 6% морґедж, $8,000 готівки. Ціна $35.500.
Woodhaven, відокр. 2 род., 5½ і 6½кім., мод. лазнички, березові кухні, ґараж, все модерне. $34.900
SHIK REALTY
(212) 846-8585

BEV MACUK
LIC. SALESWOMAN
115 So. Main Street
Ellenville, N.Y. 914 647-9130
or eves — 212 939-1024
3 bedroom, 2 story home, furnished, in pleasant village. $5,500.

BEV MACUK
LIC. SALESWOMAN
115 So. Main Street
Ellenville, N.Y. 914 647-9130
or eves — 212 939-1024
Bar & Restorant, successful expanding business. Highway location, with or without building. A real oportunity.

Різне

Вдовець-Українець з дитиною, шукає для провадження дому
ЖІНКУ-УКРАЇНКУ
з добрим серцем і характером. По ближчі інформації тел. від 9-ої веч. (201) 471-4531.

ДО ВИНАЙМУ
4 КІМНАТНЕ БОНҐАЛО
над озером біля Робіт. Союзу. Від 1 серпня до „Лейб. Дей". По ближчі інформації телеф. в день N.Y.C. (212) TE 8-0540 або (914) 956-2186

SERVICE

GENCO HOME IMPROVEMENT
З приємністю повідомляє про спеціяльний випродаж на всі замовлення, зроблені під час липня до вересня. Телефонуйте (201) 661-0914 за безплатним кошторисом. Без зобов'язань. Наші представники продажу домовляться з Вами, як Вам догідно. Пам'ятайте — немає оплати, щоб телефонувати до Genco Home Improvement. Тільки телефонуйте „колект" і побачите, що це є одинока нагода, за якою шукаєте. Вся праця ґарантована для Вашої певности. Телефонуйте:
(201) 661-0914
GENCO HOME IMPROVEMENT
111 Bloomfield Ave.
Nutley, N.J.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL-EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
9 Великих крамниць 9 Великих крамниць
in NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
in RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7065
in ASTORIA: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
in FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2553
in JACKSON HEIGHTS: 82-19 37th Avenue — DE 5-1154
in FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue — 343-6116
in POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street — (914) 454-9070
in EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd — (516) 757-0801

Світової слави
BREVETTATA
ПІСТОЛЯ ІЗ СЛІЗНИМ ГАЗОМ

Вигляд цієї пістолі із слізним газом — цілком такий самий, як справжнього револьверу. Ідеальна річ для людей, які працюють в самітніх, темних околицях і потребують охорони.. Чоловіки дають цю зброю своїм дружинам і донькам для їх безпеки вночі. Стріл з такого револьверу зупиняє агресора, не зранивши його поважно. Не треба поліційного дозволу, хоч не продається малолітнім. Вистрілює шість набоїв без заряджування. Револьвер приходить із шістьма набоями слізного газу та шістьма сліпими набоями задля вишколу і висилається за заплатою згори. Ціна за револьвер охоплює вже 12 набоїв і кошти пересилки.

ORDER BLANK
☐ 1 Gun-unit $15.00
☐ 2 Gun-units at $14.50 ea. total $29.00
☐ 3 Gun-units at $14 ea., total $42.00
☐ 4 Gun-units at $13 ea., total $52.00
☐ 6 Gun-units at $12 ea., total $72.00
☐ Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells $2 per box.
☐ Extra Boxes of Blanks, $1.25 per box
☐ Holsters $2 each. We prepay shipping costs on all of these items when shipped with gun units.

CHEROKEE INSTITUTE
Box 7243, Dept SV—99
Country Club Station
Kansas City, Missouri 64113
☐ Ship gun-units as indicated at the left Check or money order enclosed.

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ
Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.
Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.50.
Замовлення і належність слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th ST.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ВСІ НОВІ ПЛАТІВКИ. Вже надійшла платівка „МОЇ ЯСЕНИ". Є нові та гарні платівки для дітей.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: 475-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Маємо до продажу обмежену кількість авт „Москвич" в ціні $2,495.00. Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30 — 6:00 веч. НЕДІЛІ В ЛИПНІ І СЕРПНІ ЗАКРИТО.

ПОШУКУЮ
КОЛОМИЄЦЬ ЙОСИФА
з. м. Калуш в 1927 р., жив в Rochester, шукає швагер. Хто знав би про нього (кревні) або він сам, прошу писати:
Edward Jacobost
610 E. Avenue
Trevose, Pa. 19047

SHARON SPRINGS, N.Y.
З приводу смерти власника продається
БУДИНОК — 12 УМЕБЛЬОВАНИХ КІМНАТ
Кожна має кухонку та фриджидер. Писати:
Box 404
Sharon Spring, N.Y. 13459
Тел.: (518) 284-8670

Розшуки

ПОШУКУЮ
СТАРШУ ПАНЮ
для догляду дітей
від год. 8 рано до 6 веч.
5 днів в тижні.
По ближчі інформації телефонуйте між 6 та 10 веч.:
(212) TA-4-9363

СТЕФАНІЯ БОЯЧУК з дому Галик, пошукує рідного брата
СЕМЕНА ГАЛИКА
сина Стефана і Марії, уродж. 1921 року в с. Гориславичі, пов. Мостиська. Якщо хтось з читачів знає щось про його долю, проситься писати на слідуючу адресу:
Stefania Boyachuk
4732 Rosehill Street
Philadelphia, Pa. 19120
Проситься всі заграничні часописи проголосити це пошукування.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 563-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожній районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131